POZNÁMKA EDITOREK

Toto číslo AUC Philologica (Orientalia Pragensia XIX) představuje vybrané příspěvky z 5. konference českých a slovenských sinologů, která se konala v Brně ve dnech 4.–5. října 2011. Ústředním tématem konference byly „Duchovní představy na Dálném východě"; číslo tak navazuje na Orientalia Pragensia XVII, kde hlavním tématem byla smrt a nesmrtelnost v čínské kultuře, a vhodně toto číslo doplňuje. Vedle studií z dějin náboženství je zde i studie zaměřená na ideologii prosperujícího státu ve starověké Číně (J. Maršálek). Jak vysvítá z dalších článků, s politickou ideologií se proplétá studium náboženství ve Východní Asii i v jiných obdobích a souvislostech (nejvýrazněji článek Jany Heřmanové o současném kultu bohyně Māzǔ na Táiwānu a Martina Slobodníka o budoucím tibetském dalajlamovi).

Soubor sedmi studií obsahuje sondy do náboženských představ a politické ideologie jak ve vlastní čínské kultuře (tj. u příslušníků národnosti Hàn, včetně Táiwānu), tak i v jiných kulturních oblastech, které s Čínou sousedí, případně v současné době tvoří součást čínského státu (Mongolsko, Tibet). Sinologické studie pokrývají dlouhé období od starověku, kdy se konstituovaly základy ideologie čínského státu, přes středověk, kdy se formovala nová podoba čínského náboženství, až po současnost s důrazem na propojení náboženství a politiky na Táiwānu. Číny – v kulturním a náboženském i politickém slova smyslu – se však v různé míře dotýkají také ostatní články, ať se jedná o novodobá mongolská politická proroctví (O. Srba), otázku výběru nového dalajlamy (M. Slobodník) či tibetských zobrazení posmrtných soudů (D. Berounský a L. Bělka). Spojení sinologického, tibetanistického a mongolistického pohledu je zde opodstatněné nejen geografickou blízkostí, ale především vzájemnými kulturními vlivy i sdílenou společenskou realitou ve 20. století. Některé články mezikulturní kontakty v této oblasti přímo tematizují; samo jejich sousedství pak dále vybízí k promýšlení složitého soužití různých národů a tradic v této části světa.

Část článků seznamuje čtenáře s cennými prameny, které jsou zatím nedostupné v evropských jazycích (J. Otčenášek), či doposud unikaly pozornosti badatelů (O. Srba, D. Berounský a L. Bělka). V tomto ohledu je zvláště zajímavé zpracování ilustrovaného rukopisu tibetského překladu *Sútry o deseti králích* z fondu Národní galerie v Praze.

Olga Lomová
Táňa Dluhošová

TRANSKRIPCE

Pro přepis čínštiny používáme oficiální čínskou transkripci pīnyīn, včetně vyznačení tónů, jak odpovídá současnému úzu ve vědeckých publikacích. Tóny vynecháváme u geografických názvů, které již v češtině zdomácněly, a dále u osobních jmen autorů děl uvedených v bibliografii, pokud se jedná o práce publikované v západních jazycích a autor sám označení tónů u svého jména neužívá.

Pro transkripci rukopisů v mongolském písmu a pro zápis většiny termínů a historických jmen používáme standardní transkripci mongolského písma založenou na Poppeho systému. Pro transkripci současných osobních a geografických jmen z území Mongolska a při citaci titulů tištěných v cyrilici užíváme transkripční systém J. Lubsangdorje a Jaroslava Vacka.

Transkripce a transliterace tibetštiny se řídí českým územ zavedeným Josefem Kolmašem; viz Kolmaš, Josef (1998) Poznámka k přepisu (transliteraci) a výslovnosti (transkripci) tibetských slov. In Sönam Gjalcchän, Zrcadlo králů, Praha: Vyšehrad, str. 280–282.